

‘Als zij niet voetballen, kunnen wij niet werken en als wij niet werken, kunnen zij niet voetballen’

Tonie van de Sande en Michel Elderkamp, fieldmanagers bij Willem II

Rond de trainingsvelden van Willem II is op de hekdoeken te lezen dat JvESCH de trotse fieldmanager is van deze voetbalclub. De sporttak van dit familiebedrijf wordt bij de Tilburgse bvo vertegenwoordigd door de fieldmanagers Tonie van de Sande en Michel Elderkamp. Samen zorgen zij ervoor dat de voetballers hun werk goed kunnen doen. ‘Als zij niet voetballen, kunnen wij niet werken en als wij niet werken, kunnen zij niet voetballen’, is de Cruiffiaanse samenvatting van Van de Sande over deze wederzijdse afhankelijkheid.

Auteur: Wijnand Meijboom

Het bedrijf JvESCH is contractueel verantwoordelijk voor al het groen en de bestrating in en rond het Koning Willem II Stadion. Voor de fieldmanagers betekent dit het onderhoud van het stadionveld, twee natuurgras-trainingsvelden en een derde kunstgrasveld, en bij de jeugdacademie gaat het om 3,5 natuurgras-voetbalvelden en een kunstgrasveld. Van de Sande en Elderkamp krijgen desgewenst assistentie van collega's, bijvoorbeeld om het kunstgras te borstelen.

Ook loopt er regelmatig een jongere mee, die dankzij een zogenoemde Weijs-opleiding in aanraking komt met alle facetten van het werk bij JvESCH en andere aan deze opleiding verbonden bedrijven. Een mooie en slimme manier om jongeren klaar te stomen voor het vak. 'Ik vind dit heel belangrijk, want veel jongeren weten helemaal niet wat ons werk inhoudt. Zo kunnen ze het in de praktijk ervaren. Het kost ons natuurlijk wel tijd, maar het is mooi om te zien

dat een jongere iets leert en enthousiast raakt.' Van de Sande volgt zelf de cursus Uitvoerder. Zo kan hij komende zomer een oogje in het zeil houden als de gracht rond het stadionveld opgevuld wordt om de veiligheid van de toeschouwersstromen te verbeteren.

Altijd bespeelbaar

De belangrijkste opdracht voor beide fieldmanagers is dat het stadionveld altijd bespeel-

baar moet zijn en dat er altijd getraind kan worden. 'Dat lukt ons goed, maar is soms wel een grote uitdaging, bijvoorbeeld bij hevige regenval of een fikse sneeuwbuï', weten ze uit ervaring. In de tussenstand van de veldencompetitie van de spelersvakbond staat Willem II op de derde plaats. Je kunt het zien als een bewijs dat Tonie en Michel hun werk goed doen. 'Zodra je bovenaan staat, speelt het natuurlijk wel binnen ons vakgebied. Maar eigenlijk zegt het ook weer niks, want het is slechts de mening van aanvoerders', relativeert Van de Sande.

Overstap van golfbaan

Van de Sande is met zijn 57 jaar de oudste van de twee en tevens leidinggevende. 'Ik loop als een slaafje achter hem aan', grapt zijn negen jaar jongere collega. Van de Sande moet er hard om lachen: 'Als ik er niet ben, weet Michel precies wat hij moet doen, hoor.'

'Wij zetten nog steeds touwtjes uit om strakke banen in de grasmatten te maaien'

Beiden zijn speciaal voor het onderhoud bij Willem II aangenomen door JvESCH en beiden hebben een verleden als greenkeeper op een golfbaan. Elderkamp kwam via zijn vader op een golfbaan terecht en werkte uiteindelijk 20 jaar als greenkeeper op golfbaan Midden-Brabant in Esbeek. 'Ik wilde weleens wat anders en was het vele werk in de weekenden en de slechte cao ook een beetje zat. Ik zag de vacature en heb gereageerd', vertelt hij over zijn overstap naar het vak van fieldmanager.

Van de Sande is als het ware in het gras geboren. Zijn vader had een graszodenkwekerij en de jonge Tonie combineerde het werk op deze kwekerij met een baan als hovenier en later een baan als greenkeeper. 'Een oom van mij legde golfbanen aan met zijn bedrijf Berkelmans. Als het op onze kwekerij minder druk was, ging ik met hem mee en zo ben ik met het vak van greenkeeper in aanraking gekomen.' Hij werkte op De Dommel en op golfclub Landgoed Nieuwkerk in Goirle. Na 28 jaar werd hij dankzij zijn connecties door JvESCH gevraagd om aan de slag te gaan bij Willem II. 'Zij zochten iemand die een voetbalveld kon neerzetten en ook strakke banen kon maaien. Je denkt dat je dat als greenkeeper goed kunt, maar dat viel toch een beetje tegen. Wij zetten nog steeds touwtjes uit om strakke banen in de grasmatten te maaien.'

Maairobot

Je zou denken dat een maairobot dit beter en in elk geval sneller kan, maar de Tilburgse fieldmanagers hebben nog geen maairobot of belijningsmachine gevonden die hun werk in het stadion kan overnemen. 'We hebben wel demonstraties gehad, maar het signaal wordt in ons stadion te veel verstoord, waardoor je geen strakke lijnen krijgt.' Die strakke lijnen zijn voor hen superbelangrijk om een mooi beeld te creëren. 'Dat helpt ook als de voetballers hun oordeel over de staat van de velden geven. Het gevoel dat ze hebben bij het veld zit voor een groot deel in het aanzicht', weet Van de Sande. Er wordt overigens wel een maairobot ingezet in het stadion en op velden buiten het stadion. 'Maar vanaf een week voor een thuiswedstrijd gebruiken wij hem niet meer in het stadion, omdat wij juist dan strakke lijnen willen creëren.'

Uitgeput

Die staat van de velden is optisch prima, maar beide fieldmanagers weten dat het stadionveld eigenlijk uitgeput is. Opdoemende problemen weten ze telkens nog te fiksen, of het nu gaat om problemen met de oude beregeningsinstallatie of om schimmelziektes die ze de kop moeten indrukken. Bij dit laatste helpt het sweepen van het veld natuurlijk ook, een bewerking die ze kennen van de golfbaan en ook als fieldmanager zijn blijven doen. Van de Sande: 'Het stadionveld ligt er al twintig jaar en is toe aan vervanging. Wij frezen het elk jaar af met de topfieldmaker, om elk seizoen met een nieuwe bovenlaag te kunnen starten. Maar een complete renovatie is wel een wens van ons.' Misschien dat promotie naar de Eredivisie van lijstaanvoerder Willem II deze wens in vervulling kan laten gaan. Eredivisieclubs die de verplichte KNVB-keuringen doorstaan, krijgen namelijk ruim drie ton voor het grasonderhoud. Mocht er ooit een nieuwe mat aangelegd kunnen worden, dan opteert Van de Sande voor een mat met veldbeemd. 'Ik snap niet waarom iedereen werkt met Engels raai. De eigenschappen van veldbeemd zijn tien keer zo goed dankzij het stevige wortelpakket. Maar het kost meer tijd om een mat met veldbeemd te kweken, dus dat levert te weinig op. Ik heb al wel contacten met een kweker om te kijken of het een goede optie is.'

Belangen

De twee fieldmanagers zien een groot verschil tussen hun werkzaamheden op de voetbalvelden en die op de golfbaan. 'Het is natuurlijk allebei gras, maar verder is alles anders. Zo gaan ze op golfbanen veel duurzamer te werk en zijn ze zuiniger op het gras. Bij een betaaldvoetbalclub zijn ze zuinig op de spelers en minder zuinig op het gras. Er moet altijd gespeeld kunnen worden en dat botst soms met de belangen van het gras. Als het bijvoorbeeld gesneeuwd heeft, wordt een golfbaan gesloten. Hier vegen wij de sneeuw weg. Ook bemesten in de winter is iets wat niet altijd beter is voor het gras.' Beiden beseffen dat de belangen van de voetbalclub voorgaan, maar diep in hun hart zouden ze toch liever de belangen van het gras wat meer willen behartigen. In het Engelse Ipswich hebben ze gezien dat daar de groundsman de baas is. 'Als hij zegt dat er niet gespeeld of getraind kan worden, dan gebeurt het niet. Ik merk wel dat we tegenwoordig meer gehoor vinden bij de technische stad. Er is al meer overleg. Dat komt ook door het vertrouwen dat wij de afgelopen jaren opgebouwd hebben.'

Op wedstrijddagen zijn de fieldmanagers altijd een uur van tevoren aanwezig. Van de Sande neemt altijd zijn vrouw mee, zodat zij niet uren alleen thuis zit. Bovendien vindt zij het leuk om

'Wij zien het eigenlijk als een uitje en niet als werk'

een handje te helpen met herstelwerkzaamheden na het inlopen en tijdens de rust. 'Wij zien het eigenlijk als een uitje en niet als werk', zegt Van de Sande tot besluit. Het zegt veel over zijn passie voor het creëren van goede omstandigheden voor de Tricolores. Zijn collega sluit zich daar graag bij aan, want bij deze werknemers van JvESCH 'zit buiten van binnen', zoals de bedrijfsslogan luidt.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!